

(Uppläses från predikstolen.)

KONGL. MAJ:TS NÅDIGA FÖRORDNING,
angående statens upphandlings- och entreprenadväsende
med mera;

gifven Stockholms slott den 17 November 1893.

Nr 95, 1/2 ark, utgivet i Stockholm den 12 December 1893.

Stockholm 1893. Kongl. Boktryckeriet, P. A. Norstedt & Söner.

Vi OSCAR, med Guds nåde, Sveriges, Norges, Götes och Vendes Konung, göre veterligt: att sedan, med anledning af särskilda af en utaf Oss tillsatt komité afgifna förslag till förordningar dels angående leveranser och arbeten för statens behof, dels angående besiktning af leveranser och arbeten för statens behof, dels ock angående försäljning af staten tillhörigt gods, Vi, som ansett komiténs förfatningsförslag med vissa jemkningar böra försöksvis under någon tid tillämpas innan definitiv pröfning deraf egde rum, genom nådig kungörelse den 10 Maj 1889 angående tillämpning under viss tid af förändrade föreskrifter rörande statens upphandlings- och entreprenadväsende förordnat, att från och med den 1 September 1889 till utgången af Augusti månad innevarande år, i stället för de dittills i ifrågavarande ämne gällande bestämmelser, vissa af Oss meddelade föreskrifter skulle tillämpas, samt tillika förklarat, att vederbörande myndigheter, som hade befattning med tillämpningen af dessa föreskrifter, egde att till Oss inkomma med de anmärkningar, hvartill tillämpningen kunde gifva anledning,

så och efter det i anledning häraf åtskilliga yttranden till Oss inkommit, samt ofvannämnda komité, enligt nådigt uppdrag, efter granskning af dessa yttranden afgifvit underdånigt betänkande i ämnet jemte förslag till af denna

granskning föranledda ändringar i eller tillägg till de genom ofvan omförmälda nådiga kungörelse meddelade föreskrifterna,

hafve Vi, som emellertid genom nådig kungörelse den 11 sist-lidne Augusti förordnat, att samma föreskrifter skulle jemväl efter nyssnämnda månads utgång fortfarande intill innevarande års slut tillämpas, nu funnit godt, med hufvudsakligt godkännande af mera-nämnda komités sist omförmälda förslag, härigenom i näder förordna, att från och med ingången af år 1894 skola, i stället för i ämnet förut meddelade bestämmelser, nedanstående föreskrifter tillämpas.

KAP. I.

Om leveranser och arbeten för statens behof.

§ 1.

Då för statens behof upphandling skall ske eller sådant arbete utföras, som icke af staten genom egna tjenstemän eller arbetare omedelbarligen ombesörjes, skola skriftliga anbud å leverans eller arbete, som är i fråga, infordras eller leveransen eller arbetet utbjudas å auktion eller ock om dem träffas uppgörelse under hand, allt i enlighet med hvad här nedan finnes närmare bestämdt.

§ 2.

1. Å leverans eller arbete, hvorom icke enligt § 3 träffas uppgörelse under hand, skola genom allmän kungörelse skriftliga anbud infordras eller, om vederbörande myndighet pröfvar sådant ändamåls-enligare, auktion utlyisas.

2. Dock må,
då endast ett begränsadt antal personer eller bolag kan anses förfoga öfver den insight eller yrkesskicklighet och de hjälpmittel, som äro erforderliga för att på tillfredsställande sätt och i rätt tid utföra leveransen eller arbetet, eller

då den kontraktensliga beskaffenheten af leveransföremålet eller det utförda arbetet icke kan utrönas vid besigtning utan först efter hand eller under bruk, eller

då nämnda beskaffenhet icke kan utan väsentligen ökad kostnad undersökas vid besigtningen eller dessförinnan kontrolleras, eller

då myndigheten tillsläpper för utförandet af leveransen eller arbetet erforderliga materialier och dessas användande för afsedt ändamål ej lämpligen kan öfvervakas, eller

då myndigheten eljest på grund af särskilda omständigheter finner det allmännas trygghet icke tillstädja att leveransen eller arbetet göres till föremål för allmän täflan,

infördrandet af skriftliga anbud begränsas till dem, åt hvilka med hänsyn till nu angifna förhållanden leveransen eller arbetet kan anförtros; och skola i sådant fall anbuden infordras genom särskilda skrifvelser utan allmän kungörelse.

3. Vid auktion må jemväl skriftliga anbud afgivas.

§ 3.

1. Uppgörelse under hand må ega rum:

- a) när Kongl. Maj:t derom förordnat;
- b) när efter infördande af skriftliga anbud eller vid auktion antagligt anbud icke erhållits och ej heller kan förväntas genom förnyadt utbjudande på ettdera af nyssnämnda sätt;
- c) när upphandling skall ske eller arbete utföras på försumlig leverantörs eller entreprenörs bekostnad;

d) när komplettering af leverans eller arbete medelst efterbeställning befinnes nödig och denna ej betingar högre pris än det förut bestämda samt leveransföremålet eller arbetet under tiden icke undergått betydligare prisfall;

e) när under utförande af reparationsarbete framträder behof af dettas utsträckning utöfver hvad på förhand kunnat beräknas och det utsträckta arbetets utbjudande enligt § 2 skulle medföra olägenhet eller ökad kostnad för staten;

f) när upphandling eller arbete sker för försöks anställande eller till följd af oförutsedda omständigheter icke tål uppskof;

g) när tillverkningen af upphandlingsföremålet eller utförandet af arbetet fordrar särskild yrkesskicklighet eller uteslutande tillkommer

Uppgörelse
under hand.

innehafvare af patent, eller när föremålet endast finnes på ett ställe eller hos en tillverkare att tillgå; samt i öfrigt

h) när central förvaltningsmyndighet finner byggnadsarbete, för hvilket kostnaden uppgår till högst 10,000 kronor, eller annat arbete eller upphandling, i värde ej öfverstigande 3,000 kronor, kunna förmånligare ombesörjas under hand än i den ordning § 2 stadgar;

skolande enahanda befogenhet att träffa uppgörelse under hand tillkomma ej blott chef för statsdepartement i afseende å arbete eller upphandling för departementets behof till värde af högst 3,000 kronor och armefördelningschef inom samma värdegräns för arbete eller upphandling, tillhörande hans förvaltningsområde, utan äfven, då fråga är om arbete eller upphandling till värde af högst 1,000 kronor, Kongl. Maj:ts Befallningshafvande samt stationsbefälhafvare och varfschefer vid flottans stationer, ävensom öfriga myndigheter, för såvidt de beträffande förvaltningen af dem anvisade statsmedel icke lyda under central förvaltningsmyndighet;

och må, då fråga är om arbete eller upphandling, i värde ej öfverstigande 3,000 kronor, central förvaltningsmyndighet så ock armefördelningschef inom sitt förvaltningsområde meddela lokal eller underordnad myndighet befogenhet att träffa uppgörelse under hand.

2. Om anledningen till att uppgörelse träffas under hand skall, när utgiften öfverstiger 500 kronor, hos vederbörande myndighet göras anteckning.

§ 4.

Den, som i egenskap af embets- eller tjensteman eller på grund af särskilt uppdrag har att för statens räkning taga befattning med leverans eller arbete eller med deraf föranledd kontroll, besigting, uppbörd eller annan åtgärd, må ej åtaga sig samma leverans eller arbete eller i något, som dem rörer, vara ombud för anbudsgifvare, leverantör eller entreprenör.

§ 5.

1. Har vid fråga om leverans anbud aflemnats såväl å inhemska som å utländsk vara, skall vid pröfning af anbuden inhemska vara ega

företräde, då sådan af erforderlig beskaffenhet och i rätt tid kan till antagligt pris anskaffas.

2. Måste vid upphandling gifvas företräde åt vara, som veterligen är utländsk, skall om anledningen dertill hos vederbörande myndighet göras anteckning.

3. När kommandering ur armén eller flottan befinner sig utom rikets gränser eller farvatten, må vid oafvisligt behof utländsk vara uppkopas hvarhelst sådan med minsta kostnad för staten kan erhållas.

4. Med »vara» betecknas i denna förordning hvarje föremål för leverans.

§ 6.

1. Kan leverans af större myckenhet af samma vara fördelas utan olägenhet eller ökad kostnad; skall leveransen utbjudas såväl i sin helhet som i delar; och må delarnes storlek antingen af myndigheten vid utbjudandet angifvas eller ock lemnas till hvarje anbuds-gifvares bestämmande.

2. Vid infordrande af anbud å större arbete skall utbjudas ej blott arbetet i dess helhet utan jemväl hvar för sig de delar deraf, hvilka utgöra föremål för olika slag af handtverk och industri och hvilka kunna, oberoende af hvarandra, utföras på tillfredsställande sätt utan olägenhet eller ökad kostnad.

§ 7.

1. För särskilda slag af ofta förekommande leveranser eller arbeten åligger det vederbörande centrala förvaltningsmyndigheter att tid efter annan uppgöra allmänna bestämmelser angående fordringarna å vara eller arbete, kontroll vid tillverkningen eller utförandet med mera, som må finnas nödigt att föreskrifva till ledning och efterättelse vid leveransens eller arbetets fullgörande.

Tillkommer detta åliggande flera centrala förvaltningsmyndigheter i afseende å samma slag af leveranser eller arbeten, förordnar Kongl. Maj:t den myndighet, som har att till gemensam efterättelse sådana bestämmelser utfärda.

2. Allmänna bestämmelser, hvarom i mom. 1 är sagdt, skola på begäran utan afgift tillhandahållas hos vederbörande myndighet.

Delning af
leverans eller
arbete.

Allmänna
bestämmelser
för ofta före-
kommande
leveranser
eller arbeten.

§ 8.

1. Myndighet åligger att med noggrannhet angifva de fordringar, som vid fullgörande af leverans eller arbete skola uppfyllas, på det att vid utbudandet fullständig kännedom om dessa må kunna vinnas.

För sådant ändamål skall myndighet under tiden för utbudandet äfvensom, när auktion ifrågakommer, vid auktionstillfället hålla för allmänheten tillgängliga ej blott förslagskontrakt, derest sådant blifvit vid utbudandet åberopadt, samt prof, modeller och ritningar, som derjemte kunna vara behöfliga, utan äfven de allmänna bestämmelser, som för leveranser eller arbeten af ifrågavarande slag kunna vara fastställda.

2. Prof äfvensom kopior af modeller eller ritningar kunna utlemnas eller utlånas mot ersättning för den dermed till äventyrs förenade kostnad och vid utlåning derjemte mot den säkerhet, som må finnas nödig för det utlånades återställande i oskadadt skick.

§ 9.

1. Är ej för vinnande af afsedt ändamål nödigt, att beskaffenheten af leverans eller arbete, som är i fråga, värder till alla delar vid utbudandet bestämd, och kan, genom att åt anbudsgifvare till någon del medgives frihet i berörda afseende, förväntas fördelaktigare anbud, må myndighet kunna föreskrifva, att anbud skall åtföljas af prof, modell eller ritning.

2. Jemväl då beskaffenheten af leverans blifvit vid utbudandet till alla delar bestämd, må, när för anbudspröfningen eller besiktningen anses erforderligt att anbuden åtföljas af prof, föreskrift derom kunna meddelas.

3. Prof, modeller, ritningar eller beskrifningar, hvilka åtföljt anbud, som ej blifvit antaget, skola med undantag af värdelösa föremål och sådana prof, som blifvit förbrukade under anställande af försök eller undersökning, vara efter den för anbudspröfningen bestämda tid för anbudsgifvaren att återhemta inom fjorton dagar och må, innan tiden för återhemtningen gått till ända, icke af myndighet användas eller

för annan bekantgöras i vidsträcktare mån än som för anbudspröfningen är nödigt.

4. Uraktlåter anbudsgifvare att inom den i mom. 3 stadgade tid afhemta föremål, hvarom der sägs, må detta, sedan underrättelse derom blifvit anbudsgifvaren skriftligen meddelad, för hans räkning för yttras af myndigheten, som eger att af försäljningsbeloppet godtgöra staten förvarings- och försäljningskostnaden.

5. Derest prof, modeller eller ritningar, som åtföljt anbud, hvilket ej blifvit antaget, befinnas vara af den beskaffenhet, att deras åstadkommande kräft mera betydande arbete eller kostnad och att de ega värde för staten, må den myndighet, som pröfvat anbuden, göra underdårig hemställan om deras inlösande mot skälig godtgörelse till egaren.

§ 10.

1. Kungörelse eller skrifvelse, som utfärdas på grund af § 2, Kungörelse. skall innehålla för afgivande af anbud erforderliga upplysningar om för hvilken myndighets räkning leverans eller arbete utbjudes; leveransens eller arbetets beskaffenhet och omfattning;

i hvad mån fördelning deraf förekommer; börande, då icke auktion är i fråga, vid samtidigt utbudandet af flera varor eller af samma vara i flera poster samt derest det icke finnes lämpligt föreskrifva, att särskilt anbud skall afgifvas å hvarje vara eller post, tillkännagifvas, att, om i samma handling göres anbud å mer än en af dessa varor eller poster, myndigheten är berättigad att antaga jemväl blott en del af anbuden, såvida ej deri gjorts förbehåll, hvarom sägs i § 13 mom. 3;

prof, modell eller ritning, som det kan åligma anbudsgifvare att vidfoga sitt anbud, hvarjemte der det pröfvas nödigt, bör föreskrifvas, att föremåls tillverkningsort skall angifvas;

när och hvarest anbudsformulär, förslagskontrakt, beskrifning och fastställda prof, modeller eller ritningar, allt efter som det ena eller andra förekommer, äfvensom i öfrigt erforderliga upplysningar äro att tillgå;

tid och ort för leveransens eller arbetets fullgörande;

hvilken myndighet, som mottager anbud, förrättar auktion och pröfvar anbuden, samt tid och ort för anbuds afgivande, auktions hållande och för anbudens pröfning;

penningeförskott, som till äfventyrs lemnas; i afseende hvarå ej blott bör tillkännagifvas, att innan förskott utbetalas säkerhet derför jemlikt § 23 skall aflemnas, utan äfven, för den händelse förskottstagare, som icke fullgör sitt åtagande i rätt tid, anses böra gälda ränta å förskottet, bestämmelse meddelas såväl derom som om ränte-foten, hvilken ej må sättas högre än till fem procent om året;

säkerhet, som fordras för fullgörande af det åtagande, anbud afser, jemte tiden för säkerhetens ställande; samt

hvard i öfrigt kan för anbudsgifvare vara af vigt att känna.

I auktionskungörelse skall tillika meddelas, att skriftliga anbud mottagas före auktionens början.

2. Uti kungörelse, hvilken intages i den tidning, som omförmållas i § 11 mom. 1, skall jemväl hänvisas till det i tidningen införda allmänna tillkännagifvande, hvarom stadgas i mom. 2 af samma §.

3. Förutom hvad i mom. 1 är sagdt skall uti kungörelsen, då denna icke införes i den tidning, som omförmållas i § 11 mom. 1, så ock uti skrifvelse, hvarigenom infördras anbud, lemnas tillkännagifvande enligt § 11 mom. 2 a), b) och c).

§ 11.

1. Kungörelse, hvarom stadgas i § 10, skall, då ej tillämpning af mom. 4 här nedan ifrågakommer, införas i den tidning, Kongl. Maj:t bestämmer.

Auktionskungörelse skall derjemte vid auktionstillfället finnas offentligen anslagen.

2. I den tidning, hvarom sägs i mom. 1, skall alltid finnas på i ögonen fallande plats infördt ett »allmänt tillkännagifvande» af det innehåll,

a) att en hvar, som afgifver anbud, är dervid bunden under den för anbudspröfningen bestämda tid;

b) att den, som, sedan hans anbud blifvit antaget, underläter att inom föreskriven tid afsluta kontrakt, der sådant skall upprättas, eller

ställa fordrad säkerhet, är underkastad påföljd och vite enligt hvad i § 25 sägs;

c) att för anbudsgifvare lända till efterättelse såväl denna förordning som de allmänna bestämmelser, hvilka för leveransens eller arbets fullgörande kunna vara fastställda; samt

d) att det allmänna tillkännagifvande, hvarom nu är sagdt, anses genom dess införande i tidningen meddeladt en hvar, som afgifver anbud å leverans eller arbete, hvarom kungörelse finnes i tidningen införd.

3. Förutom på sätt i mom. 1 stadgats böra, i den mån sådant befinnes ändamålsenligt, leveranser och arbeten utbjudas i orts- eller facktidningar medelst annonser i sammanträngd form, upptagande hänvisning till den i mom. 1 omförmålda tidning för dag, då kungörelsen deri blifvit intagen.

4. Då kungörelsес införande i tidning, som i mom. 1 omförmållas, icke skulle vara egnadt att framkalla anbud, må utbjudandet ske allenast genom ortstidning eller, om af särskilda orsaker ej heller detta finnes ändamålsenligt, på annat lämpligt sätt.

§ 12.

1. Utbjudandet skall med fästadt afseende å beskaffenheten och Tid för utbjudandet och för utförande af leverans eller arbete. omfattningen af leveransen eller arbetet ega rum i tillräckligt god tid före den dag, då anbuden skola vara afgifna eller auktion förrättas; och må denna tid endast vid förnyadt utbjudande eller när särskilda orsaker påkalla större skyndsamhet tilltagas kortare än fjorton dagar.

2. För leveransens eller arbets utförande skall, då ej särskilda orsaker göra större skyndsamhet nödvändig, bestämmas så rymlig tid, att åtagandet i hvarje fall må hinna beqvämligen utföras.

§ 13.

1. Skriftligt anbud skall, undertecknad af anbudsgifvaren, med Skriftliga anbuds afgifvande. uppgift å hans yrke och postadress samt, derest sådant vid utbjudandet föreskrivits, åtföljd af prof, modell eller ritning, i förseglat omslag aflemnas till vederbörande myndighet inom stadgad tid. Anbudet

må äfven med posten insändas. Å omslaget skall angifvas, att det innehåller anbud och dess föremål.

Anbjudet skall innehålla noggrann uppgift å beskaffenheten och omfanget af leverans eller arbete, som dermed afses, samt å det pris, som fordras, jemte upplysningar i öfritt enligt hvad vid utbjudandet blifvit föreskrifvet.

2. Afgifva flera gemensamt anbud, åligger dem att tillika dels förklara, att de, en för alla och alla för en, ikläda sig de förpligtelser, som enligt denna förordning äro med anbuds afgivande förenade, dels och uppgifva hvilken å deras vägnar eger att sluta aftalet och, så länge det derpå grundade rättsförhållandet fortfar, hos myndigheten föra deras talan.

3. Skriftligt anbud vid auktion får ej afse mer än ett af de föremål för leverans eller arbete, som hvar för sig utbjudas.

Är ej auktion i fråga och har, vid samtidigt utbjudande af flera varor eller samma vara i flera poster, icke föreskrifvits, att särskilt anbud skall afgifvas å hvarje vara eller post, eger anbudsgifvare, som i samma handling gör anbud å flera varor eller poster och vill förekomma antagande allenast af en del af anbjudet, att deri göra förbehåll att det endast odeladt gäller.

4. Såsom skriftligt anbud anses jemväl sådant, som afgifves enligt § 14.

§ 14.

1. Vill någon medelst telegram afgifva anbud, skall detta, affattadt i enlighet med § 13, i hufvudskrift uppvisas å inlemningsstationen samt anbudsgifvarens namnunderskrift inför behörig tjenstemannen derstädes vitsordas antingen af anbudsgifvaren sjelf eller, om anbjudet är af vittnen styrkt, af något af dessa, hvarefter intyg om vitsordandet skall af tjenstemannen åtecknas anbjudet och jemte dess innehåll ordagrant intagas i telegrammet.

Anbjudet skall jemväl angifva ordalydelsen af den anteckning, hvarmed telegrammet skall vid dess utsändande från ankomststationen å yttersidan förses till utmärkande af att det innehåller anbud och dess föremål.

Telegrammet skall vid befordringen i föreskriften ordning kollationeras och bevis derom af vederbörande tjänsteman vid ankomststationen meddelas å det utskrifna telegrammet. Detta gäller sedan såsom anbud; dock skall, då sådant finnes nödigt, anbjudet inom tid, som bestämmes af den anbudsprövande myndigheten, inför denna företas i hufvudskrift, vid påföljd att telegrammet eljest anses ogilt såsom anbud.

2. Jemväl anbud medelst kollationeradt telegram, i afseende hvarå föreskrifterna i mom. 1 icke blifvit iakttagna, anses såsom i rätt tid afgivet, såvida dels telegrammet inkommit till vederbörande myndighet före utgången af den för anbudens afgivande bestämda tid, dels enligt § 13 affattad skriftlig bekräftelse af sådant telegram till myndigheten inkommer, innan anbuden företagas till pröfning.

§ 15.

1. Då utbjudande af leverans eller arbete skett genom infor- Skriftliga an- drande af skriftliga anbud, skola de inlemnade anbuden af vederbö- buds öpp- rande myndighet öppnas så fort ske kan efter utgången af den för nande.

2. Vid anbudens öppnande skola minst tre personer vara närvarande, af hvilka en förer protokollet.

§ 16.

1. Vid auktionsförrättnings början skola såväl auktionskungörelsen Förfarande vid auktion. som de §§ i denna förordning, hvilka ångå anbudsgifvares rättigheter och skyldigheter, äfvensom, i den mån det åskas, öfriga förrättningen ångående handlingar uppläsas.

2. Auktionsutropen skola göras högt och tydligt, och sista budet för hvarje post upprepas tre gånger innan klubban faller, hvilket icke får ske så länge ytterligare bud kunna vara att förvänta.

Uppstår tvist emellan anbudsgifvare om hvilken af dem, som gjort längsta anbudet, företages genast nytt utrop.

3. Skriftligt anbud skall öppnas och uppläsas, då vidare utrop af samma föremål som anbjudet afser icke ifrågakommer; och må före öppnandet ej göras bekant, huruvida skriftligt anbud afgifvits eller ej.

§ 17.

Anses pröfning ej kunna ske af skriftliga anbud vid deras öppnande, eller af anbud, som afgifvits vid auktion, före denna slut, skall myndighet vid utbudandet för pröfningen bestämma viss tid, hvilken, i synnerhet i fråga om leverans af föremål, som äro underkastade hastig prisförändring, icke bör tilltagas längre, än som är oundgängligen nödigt, och i allmänhet icke öfverstiga fjorton dagar eller, då anbud skall underställas annan myndighet, tre veckor.

§ 18.

1. Anbud upptages ej till pröfning:

- a) om det icke inkommit inom den för anbuds afgivande bestämda tid;
- b) om säkerhet, som skolat ställas före anbudspröfningen, icke inom stadgad tid aflemnas;
- c) om anbud innehållar obestämdt underbud eller eljest uppgifver obestämdt pris;
- d) om det afgifvits af den, som jemlikt § 4 ej må åtaga sig leveransen eller arbetet;
- e) om anbudsgifvaren uppenbarligen saknar insigt och erfarenhet uti hvad till ifrågavarande leverans eller arbete hörer eller vid föregående leverans eller arbete för det allmännas räkning handlat oredligt eller visat sådan oskicklighet eller vårdslöshet, att dylikt uppdrag ej vidare anses böra åt honom anförtros; eller
- f) om anbud innehållar så lågt pris, att derför uppenbarligen ej kan påräknas leverans eller arbete af fullgod beskaffenhet, och näjaktigt skäl för det låga priset icke kan angifvas eller anbudsgifvaren icke är för pålitlighet särskilt känd.

2. På myndigheten skall bero, huruvida till pröfning må upptagas anbud,

som ej blifvit affattadt i full öfverensstämmelse med gifna föreskrifter,

som innehåller andra vilkor än de vid utbudandet uppställda,

som icke, då sådant blifvit föreskrifvet, åtföljes af prof, modell eller ritning, eller

som, då skriftliga anbud infordrats utan allmän kungörelse, blifvit afgifvet af annan än den, från hvilken anbud infordrats.

§ 19.

1. Innan afgifna anbud företagas till pröfning, skall vederbörande myndighet, då fråga är om upphandling, förskaffa sig den kännedom, som är möjlig att vinna, om det med hänsyn till alla på frågan inverkande omständigheter billigaste pris, för hvilket upphandlingsföremålet må kunna anskaffas, och, i fråga om arbete, öfver detta låta upprätta noggrant kostnadsförslag.

2. Vederbörande myndighet eger, då dertill finnes anledning, bestämma maximipris, utöfver hvilket anbud ej må af underordnad myndighet antagas.

3. Pris och kostnadsförslag, som omförmålas i mom. 1 och 2, må ej af myndigheten bekantgöras innan den anbudspröfning försiggått, vid hvilken de skola tjena till ledning, derest ej, hvad angår kostnadsförslag, sådant bekantgörande erfordras med afseende å ärendets beskaffenhet.

4. Myndighet, hos hvilken anskaffning af allmänna förbrukningsartiklar ofta ifrågakommer, skall öfver de pris sådana artiklar under hvarje år betingat föra listor, som på begäran skola delgivvas annan myndighet, hvilken har att ombesörja anskaffning af å prislistorna upptagna varor.

§ 20.

1. Af de anbud, som enligt här ofvan angifna grunder komma under pröfning, skall vid auktion antagas det lägsta och i öfriga fall det bland de tre lägsta eller, om endast två anbud föreligga, det af dessa, som med afseende å alla på frågan inverkande omständigheter är att anse såsom det för staten förmånligaste.

Hafva flera än tre anbud afgifvits och äro de väsentligen olikaartade med hänsyn till det erbjudna föremålets beskaffenhet, må särskilt pröfvas hvilka af anbuden skola såsom de tre lägsta anses.

§ 17.

Anses pröfning ej kunna ske af skriftliga anbud vid deras öppnande, eller af anbud, som afgifvits vid auktion, före dennas slut, skall myndighet vid utbjudandet för pröfningen bestämma viss tid, hvilken, i synnerhet i fråga om leverans af föremål, som äro underkastade hastig prisförändring, icke bör tilltagas längre, än som är oundgängligen nödigt, och i allmänhet icke öfverstiga fjorton dagar eller, då anbud skall underställas annan myndighet, tre veckor.

§ 18.

1. Anbud upptages ej till pröfning:

- a) om det icke inkommit inom den för anbuds afgivande bestämda tid;
- b) om säkerhet, som skolat ställas före anbudspröfningen, icke inom stadgad tid afgiftas;
- c) om anbud innefattar obestämdt underbud eller eljest uppgifter om obestämdt pris;
- d) om det afgifvits af den, som jemlikt § 4 ej må åtaga sig leveransen eller arbetet;
- e) om anbudsgifvaren uppenbarligen saknar insigt och erfarenhet uti hvad till ifrågavarande leverans eller arbete hörer eller vid föregående leverans eller arbete för det allmännas räkning handlat oredligt eller visat sådan oskicklighet eller vårdslöshet, att dylikt uppdrag ej vidare anses böra åt honom anförtros; eller
- f) om anbud innefattar så lågt pris, att derförför uppenbarligen ej kan påräknas leverans eller arbete af fullgod beskaffenhet, och nöjkaktigt skäl för det låga priset icke kan angifvas eller anbudsgifvaren icke är för pålitlighet särskilt känd.

2. På myndigheten skall bero, huruvida till pröfning må upptagas anbud,

som ej blifvit affattadt i full öfverensstämmelse med gifna föreskrifter,

som innehåller andra vilkor än de vid utbjudandet uppställda,

anbuds
fning.upptagas
fning.

som icke, då sådant blifvit föreskrifvet, åtföljes af prof, modell eller ritning, eller

som, då skriftliga anbud infördrats utan allmän kungörelse, blifvit afgifvet af annan än den, från hvilken anbud infördrats.

§ 19.

1. Innan afgifna anbud företagas till pröfning, skall vederbörande myndighet, då fråga är om upphandling, förskaffa sig den kännedom, som är möjlig att vinna, om det med hänsyn till alla på frågan inverkande omständigheter billigaste pris, för hvilket upphandlingsföremålet må kunna anskaffas, och, i fråga om arbete, öfver detta låta upprätta noggrant kostnadsförslag.

2. Vederbörande myndighet eger, då dertill finnes anledning, bestämma maximipris, utöfver hvilket anbud ej må af underordnad myndighet antagas.

3. Pris och kostnadsförslag, som omförmålas i mom. 1 och 2, må ej af myndigheten bekantgöras innan den anbudspröfning försiggått, vid hvilken de skola tjena till ledning, derest ej, hvad angår kostnadsförslag, sådant bekantgörande erfordras med afseende å ärendets beskaffenhet.

4. Myndighet, hos hvilken anskaffning af allmänna förbrukningsartiklar ofta ifrågakommer, skall öfver de pris sådana artiklar under hvarje år betingat föra listor, som på begäran skola delgivvas annan myndighet, hvilken har att ombesörja anskaffning af å prislistorna upptagna varor.

§ 20.

1. Af de anbud, som enligt här ofvan angifna grunder komma under pröfning, skall vid auktion antagas det lägsta och i öfriga fall det bland de tre lägsta eller, om endast två anbud föreligga, det af dessa, som med afseende å alla på frågan inverkande omständigheter är att anse såsom det för staten formåligaste.

Hafva flera än tre anbud afgifvits och äro de väsentligen olikaartade med hänsyn till det erbjudna föremålets beskaffenhet, må särskilt pröfvas hvilka af anbuden skola såsom de tre lägsta anses.

Pröfning af
anbud.

Föreligger endast ett anbud till pröfning, må det antagas, om det finnes för staten förmånligt.

2. Derest vid fråga om leveranser eller arbeten af synnerlig vigt eller omfattning annat anbud än de tre längsta finnes vara för staten förmånligare än dessa, skall ärendet anmälas hos Kongl. Maj:t, som bestämmer hvilket bland samtliga anbuden skall antagas.

3. Anbud må ej antagas, om säkerhet, som anbudsgifvare enligt föreskrift aflemnat, icke befinnes näjaktig.

4. Finnes myndighet, att alla till pröfning upptagna anbud innefatta för högt pris eller att ingifna prof, modeller, förslag eller ritningar icke äro af beskaffenhet att kunna godkännas, må samtliga anbud förkastas.

5. Vid pröfning af anbud å leverans eller arbete, af hvars försenande eller fullgörande på mindre tillfredsställande sätt är att befara synnerlig olägenhet, må vederbörande myndighet, om det anbud, som enligt denna § eljest bort varda antaget, befinnes icke erbjuda nödig trygghet i angifna hänseende, förkasta samtliga till pröfning föreliggande anbud.

6. Anledningen till anbuds förkastande skall i protokollet antecknas.

§ 21.

anbud. Skall mellan lika anbud skiljas och kan det vid auktion ej ske genom särskilt utrop, må de personer, som lemnat dessa anbud, beredas tillfälle att afgifva nya lägre bud skriftligen, genast om detta låter sig göra, eller inom viss kort tid. Kan på sådant sätt ej skiljas å buden, eger myndigheten antingen med samtycke af dem, som anbuden afgifvit, dem emellan fördela leveransen eller arbetet, på sätt lämpligt synes, eller ock bestämma hvilket anbud skall ega företräde.

§ 22.

oll m.m. 1. Vid auktion och då eljest skriftliga anbud öppnas eller anbud prövas skall föras protokoll, hvari skola göras de anteckningar, som förrättingens beskaffenhet i hvarje fall påkallar, angående:

- a) förrättingens föremål;
- b) afgifna anbud;
- c) anbudsgifvares namn, yrke och postadress;
- d) säkerhet, som anbudsgifvare aflemnat, eller anbudsgifvares underlätenhet i sådant hänseende;
- e) prof, modell eller ritning, som åtföljt anbud;
- f) maximipris, der sådant blifvit bestämdt;
- g) anbud, hvilka ansetts icke kunna till pröfning upptagas, jemte skälén dertill;
- h) anbud, mellan hvilka val skett enligt § 20 mom. 1, och anbud, som antagits, samt
- i) hvad i öfrigt vid förrättingen förekommit af beskaffenhet att anteckning derom bör ske.

Kunna inkomna anbud eller andra förrättingen rörande handlingar biläggas protokollet, må anteckningarna i detta inskränkas till hänvisning till bilagorna, i den man derigenom kan vinnas nödig upplysning om hvad vid förrättingen förekommit.

2. Den myndighet, inför hvilken förrättnings hålls, eger, der sådant finnes nödigt, förordna särskild protokollsförare och vid auktion tillkalla utropare.

Till protokollsförare eller utropare bör företrädesvis användas i statens tjänst anställd person, som på platsen finnes att tillgå.

Tillkommer i något fall protokollsförare eller vid auktion tillkallad utropare godtgörelse, hvars belopp ej kan på grund af annan författning bestämmas, skall godtgörelsen utgå efter förrättingens vigt och omfattning, enligt vederbörande myndighets bepröfvande, med högst tio kronor för hvarje förrättningsdag;

hvarjemte, när resa ifrågakommer, ersättning må beräknas för protokollsföraren enligt fjerde och för utroparen enligt femte klassen i gällande resereglemente.

3. Auktionsprotokoll skall före justeringen offentligen uppläsas. Kan det ej ske vid auktionstillfället, skall dervid gifvas tillkänna, när uppläsningen och justeringen komma att ega rum.

4. Myndighet, inför hvilken skriftliga anbud öppnats eller auktion förrättats, men som icke har att pröfva de gjorda anbuden, skall,

såvida ej den myndighet, pröfningen tillkommer, finner skäl medgifva längre tid, inom tre dagar efter förrätningens slut till sistnämnda myndighet insända det justerade protokollet med alla ärendet rörande handlingar jemte eget yttrande om hvilka anbud, som böra komma i fråga att antagas, samt hvilket af dessa är att anse såsom för staten fördelaktigast.

§ 23.

1. Finner myndighet, som har att pröfva gjorda anbud, nödigt, att säkerhet ställes för fullgörande af leverans eller arbete, skall vid utbjudandet deraf föreskrifvas,

a) antingen, då fråga är om auktion, att anbudsgifvare skall vid skriftligt anbud foga säkerhet och genast vid anfordran aflemlna sådan för lägsta muntliga budet;

b) eller ock att anbudsgifvare, hvilkens anbud kan komma i fråga att antagas, skall efter auktionsförrätningen eller anbudens öppnande under den för anbudspröfningen bestämda tid vara skyldig att inom fyra dagar efter påfordran aflemlna säkerheten.

Anser myndigheten icke erforderligt, att säkerheten aflemlnas före anbudspröfningen, skall aflemlendet ske senast vid kontraktets underskrifyande.

2. Säkerhet må ej fordras större, än som är nödigt till statsverkets tryggande mot förlust, och ej, derest icke särskilda omständigheter sådant föranleda, till högre belopp än tjugu procent af betalningssumman för ifrågavarande leverans eller arbete.

För förskott å betalning eller för förlag af materialier skall säkerhet fordras till hvarteras fulla värde; dock att, der förlaget icke är betydande och fordran af säkerhet skulle vara egnad att öka anskaffningskostnaden, denna fordran må kunna eftergifvas.

3. Säkerhet må efter anbudsgifvares eget val utgöras:

antingen af räntebärande obligationer, utfärdade af staten, kommuner, verk, inrätningar, bolag eller föreningar, hvilka efter af Kongl. Maj:t meddelad oktroj eller fastställelse å deras reglementen trådt i verksamhet, eller af andra säkra värdepapper,

eller ock af borgen af två eller flere personer, hvilkas vederhäftighet blifvit behörigen styrkt.

4. Erbjuden säkerhet skall af vederbörlig myndighet med noggrannhet pröfvas; och må, då fråga är om borgen, pröfningen ske oberoende af företedda intyg om löftesmännens vederhäftighet.

5. Önskar leverantör eller entreprenör att utbyta lemnad säkerhet mot annan lika god, må sådant, under iakttagande af hvad här förut blifvit stadgadt i mom. 2, 3 och 4, kunna medgifvas af den myndighet, som pröfvat den först lemnade säkerheten.

6. Leverantör eller entreprenör, hvilken under fortgången af leverans eller arbete är berättigad till afbetalning, må, om han det önskar, kunna efter beprüfande af myndighet, som i föregående mom. är nämnd, återfå större eller mindre del af lemnad säkerhet mot det att fullt motsvarande belopp af förfallen afbetalning värder innehållet.

7. Myndighet, hvilken mottagit såsom säkerhet aflemlna värdehandlingar, åligger att på säkerhetsställares anmälan och bekostnad ombesörja de åtgärder, som under kontraktstiden erfordras till värdehandlingarnas bibehållande i gällande kraft och kunna af myndigheten vidtagas.

Ränte- eller utdelningskuponger, som åtfölja säkerhetshandlingar, skola vid förfallotid, på anmälan, mot qvitto tillhandahållas den, som aflemlnat säkerheten.

8. Inträffa sådana omständigheter, att aflemlna värdepapper eller borgensförbindelser af vederbörlige myndighet befinner icke vidare innefatta tillräcklig säkerhet, åligger det leverantör eller entreprenör att inom den tid, som myndigheten prövar skäligt för ändamålet bestämma, ställa fyllnadssäkerhet, som kan af myndigheten godkännas. Underlätes det, eger myndigheten besluta, huruvida kontraktet fortfarande skall ega bestånd.

Prövas kontraktet skola förfalla, skall § 30 mom. 2 tillämpas i afseende å hvad leverantören eller entreprenören redan kan hafva utfört af sitt åtagande.

9. Ifrågakommer realisation af såsom säkerhet lemnade värdepapper, räknas dessa vederbörlande till godo allenast med det belopp, de vid försäljningen inbringa.

10. I den mån leverans eller arbete fullgöres, må den derför lemnade säkerheten intill hälften af dess värde kunna återställas, såvida myndigheten pröfvar sådant kunna ske utan ökning af statens risk.

När leveransen eller arbetet fullgjorts och efter besigtning godkänts, skall den derför lemnade säkerheten vid anfordran återställas.

11. Anbudsgifvare affordrad säkerhet, hvilken afser anbud, som icke antagits, skall efter anbudspröfningen, så snart ske kan, återställas till anbudsgifvaren.

§ 24.

1. Myndighet, som antagit anbud, skall draga försorg derom att den, som afgifvit anbuden, varder inom utgången af den för anbudspröfningen bestämda tid bevisligen underrättad om anbudets antagande. Lemnas underrättelsen genom rekommenderadt bref, skall den anses meddelad den dag brefvet blifvit afsändt.

2. Då anbud infördrats enligt § 2 mom. 2, skola jemväl de, hvilkas anbud ej blifvit antagna, derom underrättas.

§ 25.

Ej må anbudsgifvare, hvilkens anbud blifvit antaget, undandraga sig att inom föreskrifven tid aflempa honom affordrad säkerhet eller afsluta kontrakt, vid påföld af enahanda ersättningsskyldighet, som i § 34 mom. 5 stadgas med afseende å försummelse att fullgöra leverans eller arbete, samt vid vite af fem procent af i anbuden fordrad betalning för leveransen eller arbetet; egande likvälv myndigheten att, när omständigheterna föranleda, låta såväl påföld som vite, hvarom nu är sagdt, förfalla.

§ 26.

1. Myndighet, som antagit anbud eller träffat uppgörelse under hand, eller den, myndigheten dertill förordnat, skall å statens vägnar med anbudsgifvaren upprätta skriftligt kontrakt om ifrågavarande leve-

rans eller arbete, der ej jemlikt § 27 aftal utan sådant kontrakt eger rum.

2. Kontrakt skall affattas tydligt och med den fullständighet, som är nödig för uteslutande af ovissitet om aftalade rättigheter och skyldigheter. Detaljbestämmelser af större omfattning må uti särskilda bilagor eller specifikationer bifogas kontrakten, likasom äfven de allmänna bestämmelser, hvilka jemlikt § 7 kunna för leveranser eller arbeten af ifrågavarande slag finnas utfärdade.

3. I kontrakt skall bestämmas:

a) föremålet för aftalet;

b) den tid, då leverans eller arbete eller hvarje del deraf skall hafva fullgjorts, samt leveransorten;

c) hvarest vid leverans vara skall hafva tillverkats, när i särskilda fall föreskrift derom anses behöflig;

d) skyldighet för leverantör eller entreprenör att fullgöra leverans eller arbete i öfverensstämmelse med fastställda prof, modeller, ritningar eller beskrifningar, till hvilka tydliga hänvisningar skola lemnas;

e) sättet, hvarpå kontroll enligt § 36 mom. 1 skall utövas, der föreskrift derom erfordras, samt skyldighet för leverantör eller entreprenör att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som af myndigheten, hennes ombud eller kontrollanten lemnas till statens försäkrande om leveransens eller arbetets kontrakterliga fullgörande;

f) beloppet af förskott, som må ifrågakomma, vilken derför och tiden då det får lyftas, så och om och hvilken ränta, som skall vid försenadt fullgörande af leveransen eller arbetet gällas å förskottet;

g) beloppet af den betingade betalningen, af hvem liqviden verkställes samt, derest afbetalningar under fortgången af leverans eller arbete må ega rum, tider och vilkor derför enligt § 32 mom. 2 eller i öfrigt;

h) vite, som leverantör eller entreprenör bör utgifva vid försenadt utförande af leverans eller arbete;

i) säkerhet, som fordras för leveransens eller arbetets fullgörande på öfverenskommet sätt;

j) den ansvarighet jemlikt § 37 mom. 1, leverantör eller entreprenör anses böra ikläda sig för levererad varas eller utfört arbetes goda beskaffenhet;

k) de fall, utom i denna förordning angifna, då till äfventyrs mellan parterna uppkommande tvister rörande kontraktets tillämpning skola till skiljemän hänskjutas; samt

l) skyldighet för parterna att till alla delar ställa sig till efter-rättelse denna förordning och de allmänna bestämmelser beträffande leveransens eller arbetets fullgörande, som i öfrigt kunna vara af myndighet fastställda, såvida icke med afseende å dessa senare blifvit till någon del i kontraktet annorlunda bestämdt.

4. Om säkerhet blifvit ställd i borgen före kontraktets upprättande, få ej i kontraktet intagas bestämmelser, som afvika från förslagskontraktets innehåll, utan att löftesmännens blifvit derom under-rättade och till förändringarna samtyckt.

5. Bilaga, specifikation eller ritning, som åberopas i kontrakt, skall, till bestyrkande af att den tillhör detsamma, undertecknas af de kontraherande parterna eller och vara med deras sigill vid kontraktet fästad.

Prof eller modeller, hvartill kontrakt hänvisar, skola förses med märke till förekommande af deras utbytande eller förvexling.

Kontraktet med tillhörande bilaga, specifikation eller ritning upp-rättas i två exemplar, deraf parterna taga hvor sitt.

§ 27.

Aftal utan skriftligt kontrakt må ega rum, dels när fråga är om sådana mindre leveranser eller arbeten, för hvilka betalning lemnas endast i den man de blifvit verkställda, såvida föreliggande handlingar innefatta bevis rörande aftalets innehåll, dels och då leverans full-göres omedelbart efter anbuds antagande.

§ 28.

Derest leverantör eller entreprenör ändrar uppgifven postadress under den tid, aftal om leverans eller arbete omfattar, skall han der-om underrätta den myndighet, med hvilken aftalet blifvit ingånget.

§ 29.

1. Finner myndighet, som träffat eller låtit träffa aftal om ut-förande af arbete, under dettas fortgång nödigt eller nyttigt, att än-dringar i de aftalade bestämmelserna rörande arbetets detaljer vid-tagas eller att tilläggsarbete utföres, eger myndigheten rätt att derom meddela entreprenören föreskrift, som denne är skyldig att ställa sig till efter-rättelse.

Föreskriften skall, när dermed afses större ändring eller sådan, som medförför ökad kostnad, ävensom när fråga är om tilläggsarbete samt i öfrigt när entreprenören det yrkar, meddelas skriftligen och mot bevis.

2. Ändring, som ej förorsakar ökad kostnad för entreprenören, berättigar ej till särskild ersättning; hvaremot entreprenören eger att för ökad kostnad, som af ändring föranledes, ävensom för tilläggsarbete njuta ersättning till belopp, hvarom, så vidt möjligt, skall träffas skriftligt aftal, innan föreskrift i ämnet meddelas.

3. Varder af orsaker, som ej kunnat förutses, nödvändigt, att leverans eller arbete, hvarom träffats aftal, minskas eller helt och hållit inställes, skall myndighetens beslut derom skriftligen meddelas leverantören eller entreprenören mot bevis.

4. Om, jemlikt mom. 3, leverans eller arbete minskas eller in-ställes, skall i förra händelsen betalningssumman minskas i lika för-hållande och i den senare aftalet förfalla, men i hvarje händelse lever-antören eller entreprenören hållas skadeslös ej mindre för bevisligen hafda omkostnader för aftalets fullgörande, hvilka icke genom till honom utgående del af betalningen godtgöras, än äfven för den för-lust, han kan styrka eller myndigheten eljest finner att han lidit genom minskningen eller inställandet.

5. Verkställer entreprenör utan vederbörande myndighets skrift-liga tillstånd arbete utöfver hvad aftaladt blifvit, eger han ej derför njuta ersättning, och är myndigheten berättigad att på hans bekostnad låta undanrödja sådant arbete, hvarförutom entreprenören är skyldig att ersätta derigenom uppkommande kostnad och skada.

Ändring i af-talade bestäm-melser samt ökning, minskning eller instäl-lande af le-verans eller arbete.

6. Kan ej öfverenskommelse träffas om hvad leverantör eller entreprenör bör tillgodonjuta enligt mom. 2 eller 4 eller gälda enligt mom. 5, skall frågan derom hänskjutas till skiljemän.

§ 30.

1. Har den, som åtagit sig leverans eller arbete för statens räkning, blifvit genom naturhinder, olyckshändelse, eller af annan anledning, hvilken han ej kunnat förekomma eller undanrödja, urståndsatt att sitt åtagande fullgöra inom föreskriven tid och varder sådant hos vederbörande myndighet ofördröjligent anmeldt och styrkt, må leverantören eller entreprenören, derest han, om borgen blifvit ställd för aftalets fullgörande, företer löftesmännens förklaring, att deras borgens ansvarighet qvarstår jemväl för den tid, hvarunder anstånd med fullgörandet kan varda beviljad, på begäran njuta det anstånd, som myndigheten pröfvar kunna medgifvas.

Kan, med hänsyn till behovet af leveransens eller arbets snara fullgörande, anstånd icke medgifvas, eger myndigheten låta det träffade aftalet förfalla.

2. Äro, då enligt föregående moment sökt anstånd icke kunnat beviljas, för leverans afsedda föremål tillverkade eller anskaffade eller aftaladt arbete till någon del utfört, skall, när leverantör eller entreprenör sådant yrkar, hvad som tillverkats, anskaffats eller blifvit utfört, om det af vederbörande myndighet befinnes kunna utan förlust för staten användas för åsyftadt ändamål, öfvertagas för statens räkning mot en i förhållande till aftalade priset för hela leveransen eller arbetet beräknad godtgörelse, som likväld icke må öfverstiga det pris, hvartill enahanda vara eller arbete kan af annan levereras eller utföras.

3. Sökes af annan anledning, än i mom. 1 är sagdt, anstånd med fullgörande af leverans eller arbete, ankommer på vederbörande myndighet att, då skäl för ansökningen blifvit förebragta och såvida ej derigenom uppkommer kostnad eller olägenhet för staten, anstånd på viss kort tid medgivfa.

4. Har för leverantör eller entreprenör vid utförande af leverans eller arbete uppstått hinder, hvartill myndigheten, denna underlydande

tjensteman eller af myndigheten för någon del af samma leverans eller arbete antagen annan leverantör eller entreprenör varit vällande, men anmälan derom icke hos myndigheten ofördröjligent gjorts, må ersättningsanspråk i anledning af hindret ej framställas. Godtgörelse för mistning af påräknad vinst må icke i något fall medgivfas.

Ersättningsanspråk, som enligt detta moment blifvit vederbörligen framställdt, skall, i brist af åsämjande, prövas af skiljemän.

§ 31.

Kontrakt, må ej öfverlåtas på annan utan tillstånd af den myndighet, med hvilken eller på hvilkens uppdrag det blifvit afslutadt. Öfverlättelse af kontrakt

Aflider leverantör eller entreprenör innan kontrakt blifvit fullgjordt, må, om sterbhusdelegarne sådant ønska, kontraktet på annan öfverlåtas, då det kan ske utan skada för staten.

§ 32.

1. Vid fråga om större leverans eller arbete må i kontraktet Afbetalning. kunna medgivfas, att under leveransens eller arbetets fortgång å kontraktssumman få ske afbetalningar, hvarje gång till det belopp, som må finnas lämpligt med hänsyn ej blott till värdet å utförd del af leveransen eller arbetet i förhållande till det helas värde, utan även till statens trygghet för kontraktets fullgörande.

2. Afser afbetalning vara, som ännu icke blifvit levererad, eller byggnadsarbete, skall leverantören eller entreprenören dels låta för tiden intill dess leveransen eller arbetet blifvit fullgjorda försäkra varan eller byggnadsarbetet ävensom på byggnadsplatsen upplagda materialier eller färdiga byggnadsdelar hos brandförsäkringsbolag, hvilket vederbörande myndighet i sådant afseende godkänner, till så stort belopp, att i händelse af eldsolycka staten kan af försäkringssumman njuta godtgörelse för verkstäld afbetalning, dels ock, innan han uppår afbetalningen, hafva till myndigheten öfverlemt försäkringsbrevet med den utfästelse af bolaget, som till tryggande af rättigheten till sådan godtgörelse erfordras.

§ 33.

1. Så snart leverans eller arbete verkstälts, den levererade varan eller det utförda arbetet efter besigtning mottagits samt af bevis derom åtföljd räkning inkommit och blifvit granskad, skall leverantörens eller entreprenörens ostridiga tillgodohafvande ofördröjlingen till honom utbetalas, såvida ej annat aftal derom blifvit träffadt.

2. Vid granskning af inkommen räkning tillses, att staten värder godtgjord för till äfventyrs egande fordran å kostnadsersättning ävensom för försutet vite, lemnadt förskott eller ränta derå.

3. Uträkning å liqviden skall lemnas till leverantör eller entreprenör, som det önskar.

4. Den, som ej åtnöjes med myndighets i anledning af ingiven räkning meddelade beslut, må deremot hos myndigheten anmäla missnöje inom en månad från det han uppburit honom tillerkänd liqvid eller underrättelse om beslutet blifvit i rekommenderadt bref till honom afsänd, hvarefter hans talan skall prövas af skiljemän.

Anmäles ej missnöje på sätt nu är sagdt, anses liqviden godkänd.

5. Anspråk på ersättning utöfver hvad i ingiven räkning fordrats må ej framställas efter utgången af den för missnöjes anmälan ofvan stadgade tid.

§ 34.

1. Försummar den, som åtagit sig leverans eller arbete, att fullgöra sitt åtagande i rätt tid, eger vederbörande myndighet sjelf gå i författning om utförande af hvad i leveransen eller arbetet brister, dock att dessförinnan, såvida omständigheterna det medgivfa, viss kort tid för utförandet föreläggas den försumlige.

2. Skall leverans under viss tid fortgå och fullgöras å bestämda terminer eller i mån af reqvisition, må leverantör, som genom upprepad försummelse derutinnan visat sig opålitlig, kunna skiljas från leveransen jemväl för återstående del af den aftalade tiden.

3. Myndighets beslut i ärende, hvarom sägs i mom. 1 eller 2, skall ofördröjlingen meddelas den försumlige antingen muntligen mot bevis eller genom rekommenderadt bref.

4. Om leverans eller arbete vid i behörig ordning afslutad besigtning kasserats, skola de anses som försummade.

5. Den, som, på sätt mom. 1 eller 2 omförmäler, gör sig skyldig till försummelse eller skiljs från åtagen leverans, aligger det ej blott att ersätta den ökade kostnad, staten kan få vidkännas för ombezörjande af hvad i leveransen eller arbetet brister, eller af leverans, som afses i mom. 2, återstår, utan äfven att utgifva enligt § 35 här nedan till äfventyrs stadgadt vite.

§ 35.

Vite.

1. Är det af synnerlig vigt att leverans eller arbete fullgöres i rätt tid, må för försummelse derutinnan i kontraktet stadgas vite antingen till vissa procent af den på bristande delen af leveransen eller arbetet belöpande betalningen eller ock till visst belopp för hvarje söckendag, som leveransens eller arbetets fullgörande försenas; dock att efter sistnämnda grund stadgadt vite icke må, i händelse myndighet beslutar att sjelf gå i författning om utförande af hvad i fullgörandet brister eller att, jemlikt § 34 mom. 2, skilja leverantör från åtagen leverans, beräknas för längre tid än till den dag, då underrättelse om sådant beslut värder leverantören eller entreprenören meddelad.

2. På vederbörande myndighet må bero, huruvida vitet eller någon del deraf må, med hänsyn till förekommande omständigheter, eftergifvas.

3. Värder genom anstånd, som beviljats enligt § 30, tiden för fullgörande af leverans eller arbete utsträckt, skall sådant icke medföra tillämpning af stadgadt vite.

§ 36.

Kontroll.

1. Den, som för statens räkning träffat aftal om leverans eller arbete, är berättigad att öfver utförandet deraf sjelf eller genom annan sakkunnig och i öfrigt lämplig person öfva kontroll och att för sådant ändamål under arbetstiden erhålla fritt tillträde till fabrik, verkstad eller annan plats, der arbete för aftalets fullgörande utföres.

Kontroll, hvarom här är sagdt, bekostas af staten.

2. Anmärkning mot beskaffenheten af material, som användes, eller mot arbete, som är under utförande, skall af den, som utöfvar kontrollen, meddelas skriftligen, om sådant anses nödigt eller yrkas af leverantören eller entreprenören; och åligger det denne att vidtaga de åtgärder, som erfordras till vinnande af rättelse i anmärkta hänseenden.

3. Af vederbörande myndighets ombud eller af kontrollant framställd fordran, som leverantör eller entreprenör vägrar att utan särskild ersättning ställa sig till efterrättelse, skall meddelas honom skriftligen mot bevis, som genast insändes till myndigheten, hos hvilken leverantören eller entreprenören derefter eger att inom sex dagar anmäla sitt ersättningsanspråk. Senare gjord anmälan lemnas utan afseende.

I behörig tid anmäld ersättningsfråga, hvarom nu är sagdt, skall, i brist af åsämjande, prövas af skiljemän.

§ 37.

1. Entreprenör för byggnadsföretag skall ansvara för arbetets goda beskaffenhet under högst tre år efter dess afsynande; och är han skyldig att ofördöjligen utan särskild kostnad för staten och på ett för byggnadens framtida bestånd fullt betryggande sätt afhjelpa alla de brister i det utförda arbetet, hvilka under nämnda tid kunna uppkomma i följd af de af entreprenören tillsläppta materialiernas mindre goda beskaffenhet eller af bristande noggrannhet vid arbetets utförande. Undandräger sig entreprenör efter tillsägelse att fullgöra denna sin skyldighet, må bristerna i arbetet af vederbörande myndighet på hans bekostnad afhjelpas.

Äfven vid aftal om leverans må garantitid intill tre år bestämmas i fråga om sådana föremål, hvilkas beskaffenhet och duglighet för afsedt ändamål ej kunna vid mottagandet på ett fullt tillfredsställande sätt prövas.

2. Anspråk mot leverantör eller entreprenör på grund af hvad i mom. 1 blifvit stadgadt skall, i brist af åsämjande, af skiljemän prövas, men må ej framställas efter garantitidens slut.

§ 38.

Tvistefråga, som enligt denna förordning skall prövas af skilje-Tillämpning af
män, anses såsom vore derom slutet skiljeaftal, hvarå gällande lag lagen om
om skiljemän eger tillämpning. skiljemän å
vissa tviste-
frågor.

§ 39.

Vite, som enligt denna förordning uttages, skall tillfalla Vadstena krigsmanshus, ^{Hvem vite} skall tillfalla. då leverans eller arbete, som är i fråga, afser landst-försvarets behof, men flottans pensionskassa, då de afse sjöförsvaret. Eljest tillfaller vitet staten, der ej annorlunda är stadgadt.

KAP. II.

Om besigtning af leveranser och arbeten för statens behof.

§ 40.

1. Innan leverans eller arbete för statens behof mottages, skall derå förrättas besigtning på sätt i denna förordning stadgas;

egande dock central förvaltningsmyndighet ävensom öfriga myndigheter, för såvidt de beträffande förvaltningen af dem anvisade stats-medel icke lyda under central förvaltningsmyndighet, att träffa aftal om besigtning i annan ordning, der det på grund af särskilda omständigheter finnes nödigt.

2. Efter vederbörlig myndighets bepröfvande må besigtning kunna underlätas,

då vid uppgörelse under hand vara blifvit undersökt och godkänd samtidigt med uppgörelsen,

då den kontraktsenliga beskaffenheten af leverans eller arbete blifvit under utförandet deraf utrönt genom tillsyn eller kontroll, eller då varas beskaffenhet kan af vederbörande vid mottagandet tillförlitligen bedömas.

3. Med det afgörande, som genom slutlig besigtning, förrättad i vederbörlig ordning, meddelas angående leverans eller arbete, skola båda parterna åtnöjas.

§ 41.

Besigtningsman
h
besigt-
gsnämnd. 1. Besigtning skall förrättas antingen af en af vederbörande myndighet förordnad ojävlig besigtningsman eller ock af en nämnd, bestående af ett ombud för hvardera parten samt en af myndigheten förordnad ojävlig sakkunnig.

2. Är ej i aftal om leverans eller arbete stadgadt, huru besigtning skall ske, eger vederbörande myndighet bestämma, huruvida besigtningen skall förrättas af en besigtningsman eller af nämnd.

3. Om för bedömande af särskilda delar af leverans eller arbete, som skall besiktigas af nämnd, erfordras olika slag af sakkunskap, må särskild sakkunnig för hvarje sådan del kunna förordnas att i besiktningen delta.

4. Sakkunnig kan jemväl förordnas för viss tid att delta i besiktning af leveranser eller arbeten af samma slag.

5. Då besigtningen skall förrättas af nämnd, åligger det leverantören eller entreprenören att jemte anmälhan, som omförmåles i § 43 mom. 1, uppgifva det ombuds namn, yrke och postadress, som han utsett att i besiktningen delta.

§ 42.

verbesigt-
ning. 1. Om vid besiktning, verkställd af en besigtningsman, leverans eller arbete till större eller mindre del icke godkänts, eger leverantören eller entreprenören rätt att påkalla öfverbesigtning i berörda del genom nämnd, hvarom i § 41 är sagdt, såvida ej vederbörande myndighet enligt mom. 2 här nedan förklarat öfverbesigtning icke kunna medgivfas.

Yrkande om öfverbesigtning skall inom tre dagar efter den verkställda besigtningens afslutande hos myndigheten framställas skriftligen eller genom telegram och åtföljas af uppgift å det ombuds namn, yrke och postadress, som leverantören eller entreprenören utsett att i öfverbesigtningen delta.

2. Kan med hänsyn till beskaffenheten af vara eller arbete eller behovvet af deras ofördröjliga användande uppskof icke ega rum med det slutliga afgörandet om deras godkännande, må myndigheten förklara, att öfverbesigtning ej kan medgivfas.

§ 43.

Anmälhan till
besigtning
och under-
rättelser,
hvilka skola
af myndig-
het med-
delas. 1. När hos vederbörande myndighet skett anmälhan, att leverans eller arbete äro färdiga till besigtning, skall sådan förrättas, så fort ske kan.

Bevis, att anmälhan skett, skall på begäran leverantör eller entreprenör meddelas.

2. Myndighet åligger att draga försorg derom, att leverantören eller entreprenören värder underrättad

dels om tid och ställe för besigtningen samt om hvilken person, som skall förrätta denna, eller, då besigtningen skall ske genom nämnd, hvilka förordnats att i egenskap af kronans ombud och sakkunnig deri delta,

dels ock i de fall, som omförmålas i § 42 mom. 2, derom att öfverbesigtning icke kan medgivfas.

Är fråga om besigtning genom nämnd, skola de underrättelser, som lemnas leverantör eller entreprenör, äfven meddelas hans ombud.

3. Underrättelser, hvarom nu blifvit stadgadt, skola meddelas mot bevis, der ej sådant är obehöfligt, och så tidigt, att vederbörande med hänsyn jemväl till föreskrifterna i § 45 kunna utan svårighet hinna att vid besiktningen komma tillstädæs.

§ 44.

Besigtning, som skall verkställas af en besigtningsman, må ej förrättas af: den, som ej råder öfver sig och sitt gods; den, som är med

leverantören eller entreprenören i den skyldskap eller det svågerlag, som enligt lag utgör jäf mot domare; den, som sjelf eller hvilken slägting i skyldskap eller svågerlag, som nyss nämnts, eger del i saken eller kan deraf vänta synnerlig nyttja eller skada; den, som i egenskap af kontrollant eller skiljeman eller ombud inför skiljemän haft befattning med saken; den, som har under utförande enahanda leverans eller arbete för statens behof; den, som är leverantörens eller entreprenörens vederdeloman eller uppenbare ovän; den, som står under leverantörens eller entreprenörens husbondevälde eller af honom njuter lön eller underhåll; den, som blifvit dömd för brott, som medfört förlust af medborgerligt förtroende, eller står under tilltal för brott, som kan medföra sådan påföjd; samt den, som blifvit dömd ovärdig att i rikets tjenst nyttjas eller att föra annans talan inför rätta.

Enahanda jäf gälla för kronans ombud och sakkunnig vid besiktning genom nämnd.

Ej må den, som förrättat den första besiktningen, delta i öfverbesiktningen.

Söker leverantören eller entreprenören sak med besigtningsman eller tillfogar honom något med ord eller gerning i uppsåt att dermed göra honom jäfvig, skall det ej räknas för jäf.

§ 45.

1. Jäf, hvarom i föregående § är stadgadt, må leverantören eller entreprenören hos myndigheten skriftligen eller genom telegram anmäla senast tre dagar efter det han mottagit underrättelse, som omförmåles i § 43 mom. 2.

Inom tre dagar från det jäf blifvit anmält eger vederbörande att hos myndigheten förete de bevis, han anser nödiga till styrkande af jäfvet. Bevisen kunna jemväl insändas med posten.

Anmält jäf prövas af myndigheten, som, der det finnes grundadt, förordnar ojäfvig besigtningsman.

2. Öfver myndighets beslut i anledning af jäfsanmälan må ej klagan föras.

3. Varder i anledning af jäf annan besigtningsman förordnad och befaras, att besigtningen ej kan förrättas å redan utsatt tid, eger myndigheten utsätta ny tid för förrättningen, hvarom underrättelse skall leverantören eller entreprenören samt hans ombud lemnas så tidigt, att de hinna att vid besigtningen komma tillstädæs.

§ 46.

1. Uteblifver vid besiktning, som skall förrättas af nämnd, endera partens ombud, må detta ej utgöra hinder för förrättningen. Om skiljaktig mening uppstår mellan de två tillstådeskomne besigtningsmännen, skall, för besluts fattande i den del, skiljaktigheten rör, en tredje person, hvilken eger derför erforderlig insight, såsom besigtningsman tillkallas. Kunna de ej enas om den tredje besigtningsmannen, gäller den sakkunniges mening.

2. Uteblifver af myndighet förordnad sakkunnig, skola, derest ej myndigheten annorlunda föreskrifvit, de öfrige besigtningsmännen före förrättnings början tillkalla ojäfvig sakkunnig att i den uteblifnes ställe delta i förrättningen. Kunna de ej derom enas, gäller kronans ombuds mening.

§ 47.

Den tjensteman, hvilken har att mottaga vara eller arbete, som utgör föremål för besiktning, skall, der det låter sig göra, närvara vid förrättningen. Har han mot dervid fattadt beslut om godkännande af vara eller arbete något att erinra, skall han derom till protokollet göra anmälan.

För meddelande af upplysningar skall den, som haft förordnande att under leveransens eller arbetets utförande öfva kontroll, vid förrättningen närvara.

För samma ändamål eger jemväl leverantören eller entreprenören att vid besigtningen vara tillstädæs.

Förfarande,
då besig-
ningsman
uteblifver.

Personer,
som ega ett
vid besigtning
närvara.

Sakkunnigt
biträde.

§ 48.

För meddelande af upplysningar i vid besigtning förekommande fråga skall, der besigtningsman det önskar, tillkallas biträde, som i frågan eger insigt eller erfarenhet.

§ 49.

örfarande vid
besigtnings-
förrättning. Derest icke annorlunda blifvit af myndighet bestämdt, skall vid besigtning, som förrättas af nämnd, kronans ombud leda förrättningen. Detta ombud skall jemväl tillse, att ej blott ett exemplar af denna författning jemte andra allmänna stadganden, hvilka äro vid besigtningen erforderliga, än äfven kontraktet eller bestyrkt afskrift deraf och öfriga ärendet rörande handlingar samt prof, modeller eller ritningar finnas vid förrättningen att tillgå.

Då sådant prövas nödigt, skola godkända varor genast afstämplas, om deras beskaffenhet det medgifver.

§ 50.

Besluts
fattande inom
besigtnings-
nämnd. Såsom nämndens beslut gäller den mening, hvarom minst två ledamöter enas.

Förekomma tre olika meningar, skall såsom nämndens beslut gälla, om skiljaktigheten angår hvilken som vid tillämpning af § 48 skall såsom biträde tillkallas eller annan fråga, hvars bedömande kräfver särskild sakkunskap, den mening, som uttalas af den sakkunnige; samt i öfriga frågor kronans ombuds eller i dess ställe tillkallad besigtningsmans mening.

§ 51.

Godkännande
och kassation. Vid besigtning skall med noggrannhet och opartiskhet iakttagas såväl kronans som den enskildes rätt, och må levererad vara eller utfört arbete icke godkännas, såvida de ej uppfylla de vid aftalet fastställda fordringar.

Om vara eller arbete, som i någon mindre väsentlig del icke öfverensstämmer med dessa fordringar och förtys icke kan godkännas, likväl anses vara af beskaffenhet att uppfylla afsedt ändamål, skall besigtningsförrättningen, med angifvande af de ärendet rörande omständigheterna, till den myndighet, som om besigtningen förordnat, hänskjuta frågan om varans eller arbetets godkännande i berörda del.

§ 52.

1. Om i leverans eller arbete, som besigtingas, befinnes fel eller ofullständighet, som väl föranleder till det besigtingades underkännande uti ifrågavarande del, men likväl kan inom kort tid afhjelpas, må, såvida det utan olägenhet för staten kan ske, högst sex dagar kunna på leverantörens eller entreprenörens begäran honom för afhjelpandet medgifvas af den tjensteman, som skall mottaga leveransen eller arbetet, derest han är tillstädés.

Afhjelende
af fel eller
ofullständighet
i leverans
eller arbete.

År han icke tillstädés eller erfordras för afhjelpandet längre anstånd än nu är sagdt, må på vederbörande myndighets pröfning bero i hvad mån anstånd må kunna medgifvas.

2. Så snart felet eller ofullständigheten blifvit afhjelpt och anmälän derom skett hos den, som medgifvit anståndet, åligger det denne att kalla vederbörande till besigtningens afslutande.

§ 53.

1. Vid besigtning skall till den omfattning, ändamålet i hvarje fall kräfver, föras protokoll,

Protokoll.

när leverans eller arbete till större eller mindre del kasseras, i hvilket fall jemväl de skäl, som föranleddt kassationen, skola angifvas, närmot leveransen eller arbetet förekommer anmärkning, när inom besigtningsnämnd yppas olika meningar, eller när besigtningsman eljest anser nödigt att protokoll föres.

Till protokoll skall antecknas anmälän af tjensteman enligt § 47 ävensom, när sådant vid besigtning yrkas inom besigtningsnämnd

eller af leverantör eller entreprenör, yttrande, som afgifvits af biträde, tillkalladt jemlikt § 48.

2. Protokollet skall justeras och af besigtningsman eller besigtningsnämnd underskrifvas samt af biträde och tjensteman, om hvilka förut är sagdt, förses med deras namnteckningar till bestyrkande af protokollets riktighet, för såvidt angår hvad en hvar af dem anfört.

3. Vid besigtning fördt protokoll skall af besigtningsman eller, när besigtningen förrättats af nämnd, af kronans ombud så fort ske kan efter förrätningens slut översändas till den myndighet, som om besigtningen förordnat, samt i afskrift tillställas ofvannämnde tjensteman.

§ 54.

1. Till leverantör eller entreprenör skall, om det äskas, senast dagen efter besigtningsförrättnings slut lemnas intyg af besigtningsmannen eller, derest besigtningen förrättats genom nämnd, af kronans ombud om hvad vid förrätningen blifvit godkändt.

2. Inom nämnda tid skall jemväl utdrag af vid besigtning fördt protokoll meddelas leverantör eller entreprenör, som vid förrätningen derom framstält begäran.

§ 55.

Om vara, som för besigtning blifvit lemnad i kronans förvar, före besigtningen skadas eller förkommer till följd af olyckshändelse, hvartill vid skedd undersökning icke någon finnes vållande, skola kronan och leverantören till hälften hvardera vidkännas den uppkomna förlosten.

§ 56.

1. Vara, som blifvit vid besigtning underkänd och befinnes i kronans vård, skall af leverantören afhemtas inom tre dagar efter besigtningens slut, derest icke, på särskild begäran, vederbörande myndighet finner anständ med afhemtningen kunna medgivvas.

2. Afhemtas ej varan inom stadgad tid, skall leverantören ofördöjligen erinras om afhemtningens verkställande; och eger myndigheten att anskaffa annat förvaringsställe och låta dit förflytta varan, om denna ej lämpligen kan förblifva i kronans förvar.

Innan varan må afhemtas, skall förvarings- och förflyttningskostnaden gällas.

3. Sker ej afhemtning inom trettio dagar efter utgången af den derför bestämda tid, eger myndigheten att låta försälja varan å offentligen utlyst auktion eller, om kostnaden derför ej anses kunna betäckas af försäljningssumman, under hand.

Vara, som är underkastad hastig förskämning, må dock omedelbart efter utgången af den för afhemtningen bestämda tid försäljas på det sätt myndigheten finner lämpligt.

4. Kostnaderna för varas vård, förflyttnings och försäljning skola gällas af försäljningssumman och, i den mån denna ej dertill förslår, betalas af leverantören. Uppkommer överskott å försäljningssumman, skall det till leverantören redovisas.

5. Om vid besigtning underkänd vara inom tre dagar från besigtningsförrättnings slut skadas eller förkommer genom olyckshändelse, hvartill efter skedd undersökning icke någon befinnes vållande, skall leverantören vidkännas förlosten.

Efter sistnämnda tids förflopp upphör all statens ansvarighet för skada, som å varan må uppkomma.

§ 57.

Kostnaden för besigtning, utom godtgörelse till leverantörens eller entreprenörens ombud eller på dennes begäran enligt § 48 tillkalladt biträde, skall, med den inskränkning här nedan sägs, gällas af staten.

All kostnad för överbesigtning, vid hvilken ej göres ändring i föregående besigtnings beslut, så och för besigtnings afslutande, hvarom förmåles i § 52 mom. 2, bestrides af leverantören eller entreprenören.

Denne skall jemväl anskaffa och bekosta handräckning eller annat arbetsbiträde, som erfordras vid besigtning, hvilken förrättas annorstädes än vid kronans förråd.

§ 58.

1. Den godtgörelse till besigtningsman, biträde vid besigtning eller dervid förordnad särskild protokollsörare, som bör bestridas af staten, skall, derest icke annorlunda är särskilt föreskrifvet, utgå efter förrätningens vigt och omfattning, enligt vederbörande myndighets bepröfvande, med högst tio kronor för hvarje förrättningsdag samt, när resa ifrågakommer, i enlighet med hvad i gällande rese-reglemente finnes för fjerde klassen bestämdt.

2. Angående ersättning till den, som för särskild sakkunskap anlitas såsom besigtningsman, så och till sakkunnig i besigtningsnämnd samt till sakkunnigt biträde, hvarom i § 48 sägs, skall, derest vederbörande icke åtnöjes med godtgörelse, hvarom stadgas i mom. 1, träffas aftal, såvidt ske kan, innan uppdraget en hvar meddelas.

KAP. III.

Om försäljning af staten tillhörigt gods.

§ 59.

Ifrågakommer försäljning af staten tillhörigt gods, skall det, derest annorlunda ej blifvit föreskrifvet, utbjudas å offentlig auktion eller genom infördande af skriftliga anbud, allt efter som genom användning af det ena eller andra förfaringssättet fördelaktigare anbud kunna förväntas; dock må chef för statsdepartement, central förvaltningsmyndighet, Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, arméfördelningschef, stationsbefälhafvare och varfschefer vid flottans stationer ävensom öfriga myndigheter, för såvidt de beträffande förvaltningen af dem anvisade stats-medel icke lyda under central förvaltningsmyndighet, förordna om försäljning under hand, då sådant anses för staten förmånligare.

Vid auktion må jemväl skriftliga anbud afgifvas.

§ 60.

1. I kungörelse om försäljning skall, jemte meddelande i öfritt af de upplysningar, hvilka erfordras för afgivande af anbud, uppgivas:

Kungörelse.
hvarest och å hvilka tider det till försäljning utbjudna godset finnes att bese;

den myndighet, som mottager anbud, förrättar auktion och prövar anbuden samt tid och ort för anbuds afgivande, auktions hållande och anbudens pröfning;

när och hvarest liqvid skall erläggas; samt
när inköpt gods skall afhemtas.

Tillika meddelas,

att den, som afgifvit anbud, är dervid bunden under den för anbudspröfningen bestämda tid;

att anbudsgifvare är skyldig att aflempna handpenning eller säkerhet enligt § 66, om sådant påfordras; och

att föreskrifterna i kap. III af denna förordning lända honom till efterättelse.

Auktionskungörelse skall dessutom innehålla underrättelse om att skriftliga anbud mottagas före auktionens början.

2. I fråga om kungörelsens meddelande åt allmänheten gäller i tillämpliga delar hvad i § 11 mom. 1, 3 och 4 blifvit stadgadt.

3. Kungörelsetiden bör ej vara kortare än fjorton dagar, der ej större skyndsamhet är af nöden, och skall allmänheten under minst tre dagar före utgången af nämnda tid beredas tillfälle att bese det utbjudna godset.

§ 61.

Innan staten tillhörigt gods försäljes, skall, när sådant prövas Minimipris. lämpligt, bestämmas det pris, under hvilket anbud ej må antagas; och må sådant pris ej göras bekant förr än afgifna anbud företagas till pröfning.

§ 62.

Angående skriftliga anbuds afgivande och öppnande samt tid för Skriftliga
anbuds af-
anbuds pröfning skall, då fråga är om försäljning af staten tillhörigt gifvande och

öppnande
amt tid för
anbuds
pröfning.

Förfarande
vid auktion.

gods, i tillämpliga delar gälla hvad i §§ 13, 14, 15 och 17 finnes stadgadt.

§ 63.

1. Vid auktionsförrättnings början skall såväl auktionskungörelsen som de §§ i denna förordning, hvilka angå anbudsgifvares rättigheter och skyldigheter, uppläsas.

Understiga afgifna anbud fastställdt minimipris eller uppstår tvist mellan anbudsgifvare hvilken af dem, som gjort högsta anbuden, eller aflemnas icke genast handpenning eller säkerhet, som jemlikt § 66 affordras anbudsgifvare, företages nytt utrop.

I öfrigt skall beträffande försäljningsauktion i tillämpliga delar lända till efterrättelse hvad som blifvit stadgadt i § 16.

2. De penningemedel, som vid auktion inflyta, mottagas af uppbördsmannen, om sådan är tillstädés, men i annat fall af den, som leder förrättningen, och skola, så fort ske kan, insättas i vederbörande kassa.

§ 64.

1. Skriftligt anbud upptages ej till pröfning:

om det icke inkommit inom den för anbuds afgifvande bestämda tid; eller

om det innehåller obestämdt öfverbud.

2. Af de skriftliga eller muntliga anbud, som förekomma till pröfning, skall det högsta antagas, såvida anbudsgifvaren aflemnar handpenning eller säkerhet, som enligt § 66 honom affordras.

Skall mellan lika anbud skiljas, förfares i tillämpligt hänseende enligt § 21.

3. Anbudsgifvare, hvilkens anbud antagits, skall besked derom meddelas enligt § 24 mom. 1.

4. Finner myndighet högsta budet vid auktion eller eljest alla afgifna anbud innefatta för lågt pris, må samtliga anbuden förkastas.

§ 65.

Vid auktion och då eljest skriftliga anbud öppnas eller anbuds pröfvas, skall föras protokoll, i afseende hvarå skall i tillämpliga delar

Protokoll.

gälla hvad i § 22 stadgas, med iakttagande deraf, att anteckning jemväl göres angående minimipris, der sådant blifvit för försäljningen fastställdt, samt om handpenning, som affordrats anbudsgifvare, eller penningbelopp, som han må hafva vid förrättningen inbetalat.

§ 66.

1. Är den, som afgifvit högsta anbuden, okänd eller anses han icke vederhäftig för betalningen, eger vederbörande myndighet, om icke full betalning genast lemnas, att, innan anbuden antages, affordra honom handpenning eller säkerhet till högst en fjerdedel af anbudets belopp, och är han skyldig att aflempna handpenningen eller säkerheten vid auktion genast eller, då endast skriftliga anbud afgifvits, vid påfordran.

2. Så fort full betalning lemnats, skall säkerhet till köparen återställas.

I öfrigt gäller beträffande säkerhet hvad i § 23 mom. 3, 4, 7, 8 i tillämplig del, 9 och 11 är stadgadt.

§ 67.

Då betalning sker, lemnas köparen qvitterad räkning å det inköpta godset.

Hand-
penning,
säkerhet.

Betalning.

Erläggges ej betalning inom utsatt tid, skall underrättelse derom, derest säkerhet blifvit stäld i borgen, meddelas löftesmännen, hvilka ega att inom åtta dagar efter nämnda tid, mot erläggande af den oguldnas betalningen, godset till sig lösa; sker det ej, eller är borgen icke stäld, må godset försäljas, på sätt myndigheten finner lämpligast, till högsta pris, som kan betingas, och skall den, som underlätit att inom utsatt tid erlägga betalningen, vara skyldig att, derest godset vid den senare försäljningen betingar lägre pris, ersätta skilnaden. Går det högre, har han icke rätt till överskottet; dock skall i sådant fall, om handpenning eller säkerhet lemnats, denna till honom återställas.

§ 68.

Afhemtning
af inköpt
gods.

1. Utan medgifvande i särskildt fall af myndighet, som i § 59 omförmäles, må inköpt gods ej till köpare utlemnas förr än full liqvid skett.

2. Om köpare, som erlagt betalning, icke afhemtat godset inom åtta dagar efter derför i kungörelsen utsatt tid, må, der ej tillämpning af mom. 3 ifrågakommer, myndigheten för hans räkning försälja godset, efter det underrättelse om det i sådant afseende fattade beslut blifvit honom med posten tillsänd; och eger han utbekomma hvad af försäljningssumman återstår, sedan beloppet af erforderliga omkostnader afdragits.

3. Kan till följd af naturhinder, olyckshändelse eller annan dylik anledning godset icke afhemtas inom den tid, hvarom i mom. 2 sägs, må nödigt anständ med afhemtningen beviljas mot skyldighet att godtgöra de kostnader, godsets förvaring kan medföra.

4. Förkommer eller skadas inköpt gods före afhemtningen till följd af olyckshändelse, hvartill vid skedd undersökning icke någon finnes vållande, skall köparen vidkännas förlusten, der ej annorlunda blifvit aftaladt.

Sedan befallning om krigsmagtens ställande på krigsfot blifvit utfärdad, gäller i fråga om leveranser och arbeten för krigsmagtens behof, deras besigting ävensom af krigsförhållandena påkallad aftytring af staten tillhörigt gods hvad derom blifvit särskilt stadgadt.

Det alla, som vederbör, hafva sig hörsamligent att efterräffa. Till yttermera visso hafve Vi detta med egen hand underskrifvit och med Vårt Kongl. sigill bekräfta lätit. Stockholms slott den 17 November 1893.

OSCAR.

(L. S.)

V. L. GROLL.

(Civildepartementet.)

N:r 96, 5 ark, utgifvet i Stockholm den 18 December 1893.

Stockholm 1893. Kungl. Boktryckeriet, P. A. Norstedt & Söner.

KONGL. MAJ:TS NÅDIGA STADGA,

angående inlösen för statens räkning af lefvande svenska konstnärers arbeten;

given Stockholms slott den 30 November 1893.

§ 1.

För att kunna ifrågakomma till inköp för statens räkning af det under Nationalmusei stat uppförda reservationsanslag till inlösen af lefvande svenska konstnärers arbeten bör sådant arbete vara med skriftligen angifvet pris utställdt å en i Stockholm anordnad allmän konstutställning, till hvilken samtliga svenska konstnärer genom annons i allmänna tidingarna inbjudits. Skulle under något år dylik utställning icke hafva före Juni månads utgång blifvit utlyst, ega svenska konstnärer att före den 1 Oktober hembjuda af dem utförda arbeten till inlösen af staten; varande det konstnär obetaget att, äfven då utställning af omförmällda slag skall ega rum, före utställningens öppnande inkomma med hembud i berörda afseende. Hembud, hvarom här sägs, skall hos ordföranden i Nationalmusei nämnd göras skriftligen med utsatt pris å konstnärens arbete, och skall inom den för hembudets afgivande bestämda tid arbetet inlemnas i Nationalmuseum, hvarest det bör hållas tillgängligt för den i nästföljande paragraf omförmälda inköpsnämnd minst åtta dagar, innan densamma upprättar förslag i ämnet.

§ 2.

Förslag till inlösen för statens räkning af lefvande svenska konstnärers arbeten uppgöres af en inköpsnämnd, bestående af ledamöterna i Nationalmusei nämnd och sex andra personer, hvilka vid början af hvarje